

SLOVENŠČINA, 6. razred (Grahovo), 2. teden (23.–27. 3)

Dragi učenci in učenke!

En teden samostojnega učenja je za nami. Upam, da vam gre dobro in da ste učenje na daljavo vzeli resno.

Na koncu teh navodil, so zapisane rešitve nalog iz prejšnjega tedna. Preverite si in si popravite napake.

Za vsa vprašanja oz. če česar koli ne razumete, sem dosegljiva na elektronskem naslovu:

sabina.jeraj@os-cerknica.si

Ta teden bomo obravnavali snov iz književnosti.

I. TEMA: KAKO JE KRJAVELJ S HUDIČEM OPRAVIL

- Napiši naslov:

Josip Jurčič: Kako je Krjavelj s hudičem opravil

- Zgodba bo govorila o Krjavlju. V treh povedih napiši, kako si predstavljaš bitje, ki nosi to ime.
- V berilu poišči besedilo in ga preberi.
- Razmisli, ali so se tvoja pričakovanja ujemala z opisom Krjavlja v zgodbi.
- Odgovori na vprašanja.

1. Kdo je Krjavelj? Opiši ga s svojimi besedami (ne prepisuj iz berila) in ga nariši.

2. Izpiši besede, s katerimi je krčmar pripravil Krjavlja k pripovedovanju zgodbe o hudiču.

3. Zakaj je bil Krjavelj v Obrščakovi krčmi vedno dobrodošel?

4. V odlomku, ki smo ga prebrali, lahko govorimo od dveh krajev in časov dogajanja. V katerem delu dneva se odvija dogajanje v Obrščakovi krčmi? Kdaj in kje pa se odvija zgodba o hudiču?

5. Kakšen je bil hudič, ki ga je srečal Krjavelj? Zakaj se ga Krjavelj ni bal? Ali misliš, da je Krjavelj res srečal hudiča? Ali bi bilo mogoče to njegovo doživetje tudi realno utemeljiti? Pomislite na noč, tišino, strah ...

6. Kako je Krjavelj vedel, da je hudiča pre sekal na dva kosa?

7. Krjavelj je bil iznajdljiv človek. Poišči primer, ki to dokazuje.

8. Krjavelj je za sol in tobak plačal polšest krajcarjev. Kaj to pomeni? Zakaj se je pisatelj tako izrazil?

9. Krjavelj v svoji pripovedi uporablja številna ponavljanja (ponavlja besede, besedne zveze, cele besede). Izpiši tri take primere.

10. Krjavljev govor je poln vzklikov in medmetov (besede, s katerimi posnema razne glasove iz svoje okolice; npr. »škreb«). Izpiši pet primerov takšnega izražanja.

11. Kakšno bi bilo besedilo, če bi vse te besede (medmete) izpustili?

12. V besedilu poišči 2 sopomenki besede HUDIČ in ju izpiši. Katere sopomenke te besede še poznaš. Naštej jih čim več.

- V zvezek si prepiši ali prilepi spodnji zapis.

JOSIP JURČIČ: KAKO JE KRJAVELJ S HUDIČEM OPRAVIL

Krjavelj je vaški posebnež, ki se kot ena izmed stranskih oseb pojavlja v prvem slovenskem romanu z naslovom Deseti brat. Preko njega Jurčič bralcem posreduje nekaj ljudskih zgodb, ki jih je v svoji mladosti slišal na vasi. Ker je besedilo nastalo v 19. stoletju, v njem zasledimo številne starinske besede. Za Krjavljev govor so značilni: številni vzkliki, medmeti, žive primere in ponavljanja. Z njimi je pisatelj ustvaril živo, napeto in nazorno pripoved.

II. TEMA: JUNAŠKA ZGODBA

- Napiši naslov:

Dim Zupan: Junaška zgodba

- V berilu poišči besedilo in ga preberi.
- Odgovori na vprašanja v berilu v razdelku »Pripoved je tudi tvoja«, 1. stolpec.
- Postavi se v vlogo Prijatelja/Krjavlja in s pomočjo domišljije napiši novo zgodbico, ki jo Krjavelj/Prijatelj pripoveduje svojim poslušalcem.

III. REŠITVE NALOG 1. TEDNA

1. Rešitve nalog iz delovnega zvezka najdeš na spodnji povezavi.

<https://www.devetletka.net/index.php?r=downloadMaterial&id=24271&file=1>

2. Reši naslednje vaje. **REŠITVE**

1. Vstavi glagol moči (npr. ne morem, nisem mogel ...) oz. morati!

Kupiti sem MORAL/MORALA novo nalično pero. Jure je MORAL kupiti nove hlače, saj so se mu stare raztrgale. Starši me niso mogli odpeljati k teti, saj so MORALI biti v službi. Ves dan se pa res ne MOREM učiti. MORAL/MORALA bi napisati spis, vendar zaradi bolezni tega nisem MOGEL/MOGLA storiti. Ob osmih MORAM, MORAŠ, MORAMO ... biti tukaj. V šoli MORA biti red. MORAL/MORALA bi oditi ob sedmih, toda nisem MOGEL/MOGLA. MOREŠ že, samo nočeš. Komu MORAM/MORAŠ/MORAMO ... oddati pismo? Babica je bolna, zato MORA veliko počivati. Jutri MORAM/MORAMO/MORAŠ ... zgodaj vstati. Ponoči nisem MOGEL/MOGLA spati, ker MORAM danes k zdravniku. Jaka je moral očetu pomagati pri zidanju, Zala pa tega ni MOGLA početi, ker je prešibka. Drl se je, kolikor je MOGEL. Mojca ni MOGLA napisati naloge, ker ni imela delovnega zvezka. Vsako jutro MORAM/MORAMO vstati ob sedmih. Manci bom MORALA pomagati, ker sem ji obljubila. Nisem se mu MOGEL/MOGLA upirati, ker je močnejši. Starše MORAMO ubogati. Kdo MORE splezati na drevo? Nina je tekla tako hitro, da je niso MOGLI ujeti.

2. Popravi napačno rabo glagolov moči/morati!

Če dobim virozo, bom **MORAL** ležati. Tinka bi **MORAL** pomagati mami, pa ni hotela. Sosedovi niso **MOGLI** plačevati stroškov za stanovanje. Zarja ni **MOGLA** pisati kontrolne naloge, ker je bila bolna. Danes **MORAM** biti pridna, sicer **ne** bomo šli na izlet. V nedeljo bom **MORALA** iti na obisk k stricu. **MORALA** bom biti prav dobra, sicer se ne bom mogla vpisati na to šolo. Včasih sem veliko delala, zdaj pa ne **MOREM** več.

3. Izberi pravilno glagolsko obliko.

Z RDEČO SO OZNAČENE PRAVILNE REŠITVE.

NE POZABI: Za glagoli premikanja stoji namenilnik, torej oblika brez črke –i-.

Učenci bodo šli popoldne **gledat**/gledati košarkarsko tekmo. Ko pridem iz šole moram naredit/**narediti** domačo nalogo. Filip je takoj začel brat/**brati** knjigo. Po pouku si bodo šli ogledat/ogledati zanimivo razstavo. Nisem ji mogla zaupat/**zaupati** skrivnosti.

Odšla sem **pomagat**/pomagati ostareli sosedu. Andraž je želel popraviti/**popraviti** oceno. Ob petih morajo obiskovalci zapustiti/**zapustiti** bolnišnico. Greš **pomagat**/pomagati očetu? En

teden še ne smem plavat/**plavati**. Najprej moraš prebrat/**prebrati** navodila. Otroci so se šli **lovit**/loviti. Odpeljal sem se pogledati/**pogledat**, kaj dela babica.

4. Iz sedanjikov (npr. pišem–pisati) napravi nedoločnike in jih uporabi v povedih.

stopimo, sva se igrali, posipam, rečem, strižem, svetim, spim, pečem, slečem, se zruši, pojem, postrežem

STOPITI, IGRATI SE, POSIPATI, REČI, STRIČI, SVETITI, SPATI, PEČI, SLEČI, ZRUŠITI SE, PETI, POSTREČI

5. a) Iz spodnjih povedi izpiši glagole (11 jih je) in jim določi osebo, število in časovno obliko.

REŠITVE:

GLAGOL	OSEBA	ŠTEVILO	ČAS
bo sodelovala	3.	ed.	prih.
bo	3.	ed.	prih.
bom	1.	ed.	prih.
sva nakupovali	1.	dv.	pret.
greva	1.	dv.	sed.
bomo sodelovali	1.	mn.	prih.
ste dobili	2.	mn.	pret.
sta se udeležili	3.	dv.	pret.
dežuje	3.	ed.	sed.
sedim	1.	ed.	sed.
berem	1.	ed.	sed.

b) Iz spodnjih povedi izpiši samostalnike (16 jih je) in jim določi spol, število in sklon.

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO	SKLON
Mojca	ž.	ed.	im.
prireditvah	ž.	mn.	mest.
vreme	s.	ed.	im.

času	m.	ed.	mest.
zraku	m.	ed.	mest.
mamo	ž.	ed.	or.
Ljubljani	ž.	ed.	mest.
smučanje	s.	ed.	tož.
Goro	ž.	ed.	tož.
tekmovanju	s.	ed.	mest.
naloge	ž.	ed.	rod.
Maja	ž.	ed.	im.
Mira	ž.	ed.	im.
tekmovanj	s.	mn.	rod.
sobi	ž.	ed.	mest.
knjige	ž.	mn.	tož.

Mojca **bo** z veseljem **sodelovala** na vseh **prireditvah**. Če **bo** lepo **vreme**, **bom** v tem **času** veliko na svežem **zraku**. Včeraj **sva** z **mamo** **nakupovali** v **Ljubljani**, jutri pa **greva** na **smučanje** v Kranjsko **Goro**. Tudi mi **bomo sodelovali** na tem **tekmovanju**. Ali **ste** tudi vi **dobili** toliko domače **naloge**? **Maja** in **Mira** **sta se** letos **udeležili** prav vseh **tekmovanj**. Kadar **dežuje**, najraje **sedim** v **sobi** in **berem** **knjige**.

5. Zanimaj glagole v spodnjih povedih. Zanimane povedi zapiši v zvezek.

Tina bere zanimivo knjigo. Matevž bo jutri predaval na srečanju matematikov. Hočem se srečati s svojo prijateljico iz oddaljenega kraja. Kupila sem si nove hlače. Matej zna naštet vse sklone.

Tina ne bere **zanimivih knjig**.

Matevž jutri **ne bo** predaval na srečanju matematikov.

Nočem se srečati s svojo prijateljico iz oddaljenega kraja.

Nisem si kupila **novih hlač**.

Matej **ne zna** naštet vseh **sklonov**.

6. Spodnje povedi zapiši v vseh glagolskih časih (v sedanjiku, pretekliku in prihodnjiku).

Primer: Prijateljci (sodelovati) na prireditvi. Prijateljci sta sodelovali na prireditvi. Prijateljci sodelujeta na prireditvi. Prijateljci bosta sodelovali na prireditvi.

Deklici (pisati) domačo nalogo. Nina in Tina (živeti) v Cerknici. Sošolki (odseliti se) v tujino. Stari gospe (pogovarjati se) pred trgovino.

Deklici pišeta domačo nalogo. Deklici sta pisali domačo nalogo. Deklici bosta pisali domačo nalogo.

Nina in Tina živita v Cerknici. Nina in Tina sta živeli v Cerknici. Nina in Tina bosta živeli v Cerknici.

Sošolki se odselita v tujino. Sošolki sta se odselili v tujino. Sošolki se bosta odselili v tujino.

Stari gospe se pogovarjata pred trgovino. Stari gospe sta se pogovarjali pred trgovino. Stari gospe se bosta pogovarjali pred trgovino.

7. Spregaj glagole TEKMOVATI, SADITI, SEJATI, PLUTI. Izberi si enega izmed glagolov in ga spregaj še v pretekliku (npr. sem tekmoval, si tekmoval ...) in prihodnjiku (npr. bom tekmoval, boš tekmoval ...).

	ed.	dv.	mn.
1.	tekmujem	tekmujeva	tekmujemo
2.	tekmuješ	tekmujeta	tekmujete
3.	tekmuje	tekmujeta	tekmujejo

	ed.	dv.	mn.
1.	sadim	sadiva	sadimo
2.	sadiš	sadita	sadite
3.	sadi	sadita	sadijo

	ed.	dv.	mn.
1.	sejem	sejeva	sejemo
2.	seješ	sejeta	sejete
3.	seje	sejeta	sejejo

	ed.	dv.	mn.
1.	plujem/plovem	plujeva/ploveva	plujemo/plovemo
2.	pluješ/ploveš	plujeta/ploveta	plujete/plovete
3.	pluje/plove	plujeta/ploveta	plujejo/plovejo

PRETEKLIK

	ed.	dv.	mn.
1.	sem sadil	sva sadila	smo sadili
2.	si sadil	sta sadila	ste sadili
3.	je sadil	sta sadila	so sadili

PRIHODNJIK

	ed.	dv.	mn.
1.	bom sadil	bova sadila	bomo sadili
2.	boš sadil	bosta sadila	boste sadili
3.	bo sadil	bosta sadila	bodo sadili

PODOBNO V PRIHODNJIKU IN PRETEKLIKU SPREGAMO VSE OSTALE GLAGOLE.